

gemeente

Oost Gelre

Financieel overzicht Programmabegroting 2022

Bestaand beleid 2022 versus 2021

In deze paragraaf geven we op hoofdlijnen de afwijkingen tussen de Programmabegroting 2022 en Programmabegroting 2021 weer.

Programma	Begroting 2021			Begroting 2022		
	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
1. Leefomgeving	17.342.508 ⁻	7.250.191	10.092.317 ⁻	13.986.428 ⁻	6.807.562	7.178.866 ⁻
2. Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen	46.800.356 ⁻	8.126.128	38.674.228 ⁻	40.218.834 ⁻	6.529.436	33.689.398 ⁻
3. Economie en werkgelegenheid	1.354.963 ⁻	1.227.068	-127.895	1.167.614 ⁻	1.584.256	416.642
4. Bestuur, bedrijfsvoering en dienstverlening	6.013.238 ⁻	476.474	5.536.764 ⁻	5.972.854 ⁻	501.425	5.471.429 ⁻
Algemene dekkingsmiddelen	-562.653	59.147.181	58.584.528	-555.324	56.790.512	56.235.188
Overhead	9.783.286 ⁻	187.015	9.596.271 ⁻	9.574.751 ⁻	31.564	9.543.187 ⁻
Heffing Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0	0	0

Programma	Begroting 2021			Begroting 2022		
	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
Saldo van baten en lasten	- 81.857.004	76.414.057	- 5.442.947	- 71.475.805	72.244.755	768.950
Mutaties reserves programma 1	0	3.316.982	3.316.982	0	0	0
Mutaties reserves programma 2	0	1.984.394	1.984.394	0	115.000	115.000
Mutaties reserves programma 3	0	310.000	310.000	0	0	0
Mutaties reserves programma 4	- 1.374.164	1.447.876	73.712	-191.387	269.024	77.637
Structureel begrotingssaldo	- 83.231.168	83.473.309	242.141	- 71.667.192	72.628.779	961.587
Incidentele baten en lasten	- 1.006.000	385.500	-620.500	0	1.734.422	1.734.422
Mutaties reserves	0	620.500	620.500	0	0	0
Geraamd resultaat	- 84.237.168	83.858.809	242.141	- 71.667.192	74.363.201	2.696.009

Wat u in bovenstaande tabel kunt herleiden, is het structurele begrotingsresultaat en de mutaties van de incidentele baten en lasten. De incidentele baten en lasten 2021 bestaan grotendeels uit de effecten van de Coronacrisis. De verwachte effecten van de Coronacrisis voor 2022 zijn niet in deze tabel opgenomen.

Onderstaande vergelijking is gebaseerd op het structurele begrotingsresultaat 2022 en 2021.

De Programmabegroting 2021, inclusief wijzigingen	€ 242.141	
De Programmabegroting 2022 bestaand beleid		€ 2.696.009
T.o.v. 2021 is sprake van een verbetering van het structurele resultaat met		€ 2.453.868

De grote afwijkingen ten opzichte van de programmabegroting 2021 vloeien in het bijzonder voort uit de incidentele uitgaven in 2021 welke gedekt worden door onttrekkingen uit de reserves. Ook van grote invloed is de verschuiving van uitgaven en inkomsten als gevolg van de invoering van het woonplaatsbeginsel.

Voorstellen van nieuw beleid

Voorstellen van nieuw beleid leiden tot het volgende beslag op middelen. In bijlage 2 vindt u de uitwerking van de voorstellen van nieuw beleid per programma.

Investeringsniveau

Programma	2022	2023	2024	2025
1. Leefomgeving	5.762.850	5.534.750	6.741.750	4.401.250
2. Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen	7.067.000	7.343.304	5.600.000	0
3. Economie en werkgelegenheid	0	0	0	0
4. Bestuur, bedrijfsvoering en dienstverlening	0	0	0	0
Totaal investeringsniveau nieuw beleid	12.829.850	12.878.054	12.341.750	4.401.250

Budgettaire lasten

Programma	2022	2023	2024	2025
1. Leefomgeving	1.167.953	1.313.864	1.643.701	1.739.549
2. Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen	1.558.260	1.676.809	1.844.809	1.844.809
3. Economie en werkgelegenheid	275.000	215.000	215.000	140.000
4. Bestuur, bedrijfsvoering en dienstverlening	468.000	478.000	505.000	498.000
Totaal budgettaire lasten nieuw beleid	3.469.213	3.683.673	4.208.510	4.222.358
Dekking uit reserve	1.085.804	806.804	771.304	585.000
Dekking uit voorziening riolering	88.475	147.228	234.233	250.092
Totaal dekking t.l.v. reserves & voorzieningen	1.174.279	954.032	1.005.537	835.092
Netto budgettaire jaarlasten nieuw beleid	2.294.934	2.729.641	3.202.972	3.387.266

Hierbij is nadrukkelijk rekening gehouden met het vastgestelde coalitieakkoord. Belangrijke items zijn onder andere de implementatie van de Omgevingswet, energietransitie, onderwijshuisvesting Groenlo, binnensport Groenlo, zorg en participatie in het bijzonder gericht op samenwerking, preventie en langer zelfstandig thuis wonen en verduurzaming rioolbeheer.

Financieel begrotingsresultaat 2022

Op basis van de Programmabegroting 2022, voorstellen van nieuw beleid (besluit en noodzakelijk) en het dekkingsplan ontstaat het volgende financiële beeld voor het jaar 2022.

Financieel resultaat bestaand beleid programmabegroting 2022	€ 961.587
Incidentele baten en lasten	€ 1.734.422

Structureel resultaat bestaand beleid	€ 2.696.009
Voorstellen van nieuw beleid 2022	€ -2.294.934
Subtotaal	€ 401.075
Structureel dekkingsplan 2022	€ 338.162
Voordelig begrotingsresultaat 2022	€ 739.237

Ten opzichte van de kadernota lijkt het financieel rooskleuriger maar de positieve ontwikkeling wordt in hoofdzaak veroorzaakt door de toevoeging van extra rijksmiddelen ad € 1,7 miljoen voor het sociaal domein; jeugd uitgaven. Hier komt bij dat de extra rijksmiddelen slechts voor 2022 door het demissionaire kabinet zijn toegezegd. Landelijk is afgesproken dat de gemeenten in hun meerjarenramingen rekening mogen houden met 75% van de extra rijksbijdrage. Tegenover genoemde verhoging staat dat het rijk alsnog de opschalingskorting (circa € 400.000 voor Oost Gelre) heeft doorgevoerd ondanks hevig verzet door de VNG en alle gemeenten.

Incidentele baten en lasten bestaand beleid

Het overzicht van de incidentele baten en lasten biedt inzicht welke incidentele lasten deel uitmaken van de totale baten en lasten.

	2022	2023	2024	2025
4. Bestuur, bedrijfsvoering en dienstverlening		20.000	20.000	20.000
Algemene dekkingsmiddelen	1.734.422			
Incidentele baten	1.734.422	20.000	20.000	20.000

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Onderstaand overzicht geeft u inzicht in de structurele mutaties van de reserves. De belangrijkste mutatie betreft de bespaarde rente.

	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
Bespaarde rente reserves	-149.024	191.387	42.363
Kapitaallasten school Flierbeek en Hamalandschool, reserve onderwijshuisvesting (mutatie loopt af in 2036)	0	115.000	115.000
Totaal	-388.456	516.150	127.694

Meerjarenbeeld

In de Meerjarenbegroting hanteren wij de volgende uitgangspunten:

Ontwikkeling prijsstijgingen en loonkosten

In de Meerjarenbegroting houden wij rekening met constante prijzen. We houden dus geen rekening met inflatie en loonsomontwikkeling. We gaan uit van de ramingen van het Centraal Planbureau, te weten voor 2022 een inflatie van +1,4%. Voor de loonkostenaanpassing gaan we uit van 1,4% in 2022.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

- Zoals gebruikelijk is de meicirculaire gehanteerd voor de berekening van de algemene uitkering voor de programmabegroting. Een belangrijke ontwikkeling hierbij is dat het rijk door de negatieve bijstellingen op de rijksbegroting voor prijsontwikkelingen het accres daalt in totaliteit met € 126,5 miljoen. Conform de normeringsmethodiek is de algemene uitkering gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksbegroting.
- Opschalingskorting: De opschalingskorting is een aantal jaren opgenomen als drukmiddel om te komen tot grotere gemeenten (100.000+) Zowel in beleidsmatige als praktische zin is hier niets van terecht gekomen. Logischerwijs is dan ook zowel in 2020 en 2021 de opschalingskorting bevroren. Echter is deze voor 2022 in volle omvang opgenomen. Oftewel een daling van de algemene uitkering met € 270 miljoen. De opschalingskorting is aldus de VNG in strijd met de normering en ondanks eerdere melding van de minister van binnenlandse zaken dat de opschalingskorting geen recht doet aan de systematiek is deze alsnog verwerkt.
- Onderzoek kosten jeugdhulp in relatie met de rijksbijdragen
Nadat de VNG de arbitragecommissie heeft ingeroepen over de omvang van rijksmiddelen voor het sociaal domein en na de uitspraak van de arbitragecommissie zijn afspraken gemaakt over extra gelden voor het sociaal domein onderdeel jeugdzorg. Voor 2022 vindt een extra compensatie plaats van € 1.314 miljoen. Voor Oost Gelre betreft het een bedrag van ruim € 1,7 miljoen. De extra middelen zijn alleen toegekend voor 2022. Het demissionair kabinet laat de structurele invulling over aan het volgende kabinet. Landelijk is afgesproken dat 75% van het extra toegekende budget voor 2023 en volgende jaren moet worden meegenomen. Hier is dan ook in de meerjarenramingen rekening gehouden.

- Woonplaatsbeginsel

Met ingang van 1 januari 2022 wordt het woonplaatsbeginsel ingevoerd. In de nieuw situatie komen de kosten voor de jongeren met een zorgtraject met verblijf voor rekening van de gemeente waar jongere voor plaatsing stond ingeschreven. Voor onze gemeente heeft dat tot gevolg dat zowel de inkomsten als de uitgaven met circa € 3,5 miljoen teruglopen. In de begroting 2022 is rekening gehouden met deze daling aan zowel de inkomsten als de uitkomstenkant.

Verder zijn wij over de T-2 systematiek in overleg met het rijk over de afrekening 2020 en 2021 welke buiten het woonplaatsbeginsel vallen.

Belastingdruk

Wij houden vanaf 2022 rekening met een jaarlijkse trendmatige verhoging van 2% voor de onroerende-zaakbelasting (OZB) ad € 135.000. In het voorgestelde dekkingsplan stellen we voor 2022 een extra verhoging van 2% voor. Voor de jaren 2023 tot en met 2025 stellen we naast de trendmatige verhoging geen extra verhoging voor.

Meerjarenperspectief 2022-2025

Doorrekening van het meerjarenperspectief leidt tot het volgende financieel overzicht.

	2022	2023	2024	2025
Begrotingsuitkomst lopend jaar	961.587			
jaarlijkse autonome ontwikkelingen uitgaven				
vrijval kapitaallasten		143.000	260.000	207.000
ontwikkeling prijzen		-300.000	-600.000	-900.000
correctie incidenteel		20.000		
jaarlijkse autonome ontwikkelingen inkomsten				
algemene uitkering uit het gemeentefonds	1.734.422	-510.113	615.747	971.709
trendmatige verhoging OZB	135.000	135.000	135.000	135.000
trendmatige verhoging leges	24.000	24.000	24.000	24.000

vrijval nieuw beleid		155.042		
subtotaal	<u>2.855.009</u>	<u>2.521.938</u>	<u>2.956.685</u>	<u>3.394.394</u>
Netto budgettaire last nieuw beleid	2.294.934 ⁻	2.729.641	3.202.972	3.387.266
Cumulatief dekkingsplan	179.162	293.324	293.324	293.324
Begrotingsresultaat	739.237	85.621	47.037	300.452

Meerjarenperspectief inclusief structureel nieuw beleid (besluit + noodzakelijk)

	2022	2023	2024	2025
Resultaat	961.587	824.587	621.587	268.587
Nieuw beleid structureel	-2.294.934	-2.729.641	-3.202.972	-3.387.266
Riolering	88.475	147.228	234.233	250.092
Structureel resultaat	-1.244.872	-1.757.826	-2.347.152	-2.868.587

Meerjarenperspectief inclusief structureel en incidenteel nieuw beleid (besluit + noodzakelijk)

Meerjarig dekkingsplan	2022	2023	2024	2025
Structureel dekkingsplan 2022	189.000	159.162	159.162	159.162
Verhogen OZB meer dan trendmatig	135.000	0	0	0
Lagere energielasten i.v.m. versneld vervangen openbare verlichting	14.162	14.162	14.162	14.162

Taakstelling personeelsformatie	0	100.000	100.000	100.000
Totaal	338.162	273.324	273.324	273.324

Meerjarenperspectief

Meerjarig dekkingsplan	2022	2023	2024	2025
Structureel resultaat	-1.244.872	-1.757.826	-2.347.152	-2.868.587
Incidentele baten en lasten	1.734.422	20.000	20.000	20.000
Meerjarig dekkingsplan	338.162	293.324	293.324	293.324
Totaal	827.712	-1.444.502	-2.033.828	-2.555.263

Reservepositie

Hierna volgt een opsomming van de stand van de eigen financieringsmiddelen per 1 januari 2021 en 1 januari 2022. Hierbij maken we onderscheid tussen algemene reserves, bestemmingsreserves en voorzieningen.

	2021	2022
Algemene reserve		
- waarvan geblokkeerd	23.990.902	23.990.902
- waarvan vrij besteedbaar	2.658.882	2.083.066
Bestemmingsreserves	11.627.508	10.757.273
Voorzieningen	12.040.347	11.837.879
Totaal reserves en voorzieningen	50.317.639	48.669.120

Naast een structureel sluitende Meerjarenbegroting is het voor de robuustheid van de gemeentelijke financiële positie noodzakelijk dat we over een vrij besteedbare reserve beschikken. Die moet minimaal gelijk zijn aan de uitgangspunten in de nota risicomanagement en het financieel weerstandsvermogen. De minimaal benodigde weerstandscapaciteit € 2,5 miljoen.

De algemene reserve vrij besteedbaar komt op begrotingsbasis met ingang van 2022 onder de vastgestelde grens van € 2,5 miljoen. Dit maakt noodzakelijk dat wordt bezien op welke wijze de vrij besteedbare reservepositie kan worden verbeterd.

Daar staat tegenover dat de reservepositie algemeen (geblokkeerd plus vrij besteedbaar) uitstekend is van in totaliteit € 24 miljoen. Een nadere analyse zal onderdeel uitmaken van het jaarverslag 2021.

Op basis van de voorstellen kennen de reservepositie en de weerstandsnorm de volgende ontwikkeling:

	2022	2023	2024	2025
Vrije besteedbare reserves	2.083.066	1.550.193	1.174.583	1.636.931
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.450.357	2.266.887	1.741.596	1.370.227
Benodigde weerstandscapaciteit	2.500.000 ⁻	2.500.000 ⁻	2.500.000 ⁻	2.500.000 ⁻
Weerstandscapaciteit boven/onder de norm	950.357	-233.113	-758.404	1.129.773⁻

Ontwikkeling algemene uitkering

De ontwikkelingen in het sociaal domein dwingen ons om hiervoor een taakstelling op te nemen. Wij hebben de voorlopige effecten van de meicirculaire in het meerjarenperspectief meegenomen.

	2023	2024	2025
Ontwikkeling algemene uitkering	-2.157.112	106.846	455.204
Ontwikkeling integratie uitkering	-7.895	-3.518	-10.918
Ontwikkeling sociaal domein	-267.112	-188.677	-155.031
Ontwikkeling cumulatief	-2.432.119	-85.349	289.255

